

בהתבוננות מועטה נהפוך ברכה זו לבקשה אישית

על ידי שנחשוב ונתבונן כיצד היצר הרע מונע ממנו לעבוד את השם ולהיות אדם טוב כלפי האנשים שבסביבתנו, נוכל להתפלל ולבקש בברכה זו באופן אישי, שאנו מבקשים ממנו ית' עזרה עבור עצמנו באופן פרטי, שנשתחרר מעול היצר.

בקשה לשחרור מהשפעת אומות העולם והשקפתם

הגלות שאנו נמצאים בה אינה רק מה שכלל ישראל עדיין אינו שרוי על אדמתו, אלא גם גלות הנפש, שכן אנו מושפעים מתרבות האומות שאנו חיים עימן. וכשתבוא הגאולה, מלבד מה שנעתיק את מקומנו באופן פיזי לארץ ישראל, עוד יותר נשתחרר שחרור רוחני מתרבות העמים, וכמו שאמרו (כתובות ק', ב) כל הדר בחוצה לארץ דומה כמי שאין לו אלו-ה.

נתעכב רגע אחד קודם שנתחיל את הברכה כמו שמייעץ החפץ חיים, ונחשוב על מה אנו הולכים לבקש, שישחרר אותנו ה' מעול היצר הרע ויוציא מלבנו את ההשפעות והדעות הנוכריות, וכך נהפוך את התפילה ממצות אנשים מלומדה לתפילה מעומק הלב.

ברכת בונה ירושלים

ידועים דברי הרמב"ן (אגרת הנדפס בסוף ספר תורת האדם) שכל המקודש מחברו, חרב מחברו.

אפשר להביא הוכחה לכך מהתקופה של סוף הזמן, שלעומת זה שהם ימים של עליה, הציבור מזניחים אותם מבחינה רוחנית, שכיון שהם ימי עליה השטן דואג לגרום שאנשים לא ילמדו בימים אלו...

חשיבות כל חיזוק אפילו קטן ביותר

קל יותר לכוון בברכות של שמונה עשרה העוסקות בענינים שאנו זקוקים להם וקשורים אליהם, אבל להתפלל על החורבן והגאולה קצת יותר קשה, כיון שזה ענין רוחני יותר ורחוק מהווי החיים שלנו.

הזכרנו את עצת החפץ חיים לעצור לרגע קודם הברכה כדי לדעת על מה אנחנו עומדים להתפלל. ולפי ערכנו, הייתי מייעץ לעשות כך בברכה אחת בלבד מהשמונה עשרה, כי יותר מכך קשה. ומכל מקום כל מאמץ קטן נחשב היום לדבר גדול, כמו שכתב המשגיח רבי ירוחם ליבוביץ בדעת תורה (פרשת שלח מאמר 'דורות אחרונים') שבזמננו אפילו מי שנותן אנחה בשעה שאומר "ותחזינה עינינו בשובך לציון" פועל פעולה שהיתה לוקחת בזמנים עברו חדשים של עבודה. ולכן עלינו לדעת שאפילו ברכה אחת היא הישג עצום. [כמובן שאין זה בא למעט ח"ו בעבודת ה' שלנו, אדרבה השאיפה שלנו היא לגדול עוד ועוד, אלא כוונתנו לייקר את ערכו של חיזוק אפילו בדברים קטנים, ובמקום שנחשוב שמעשה קטן בלי שעשינו הכל אינו נחשב לכלום, עלינו לדעת שגם קצת הוא דבר חשוב ביותר, וכ"ש שנעשה יותר!].

ברכת בונה ירושלים

"ולירושלים עירך ברחמים תשוב" - ירושלים היא עיר ה' כי שם מתגלית שכינתו יותר מכל מקום אחר. עיר זו מוכנה לתפקיד זה, אף על פי שלצערנו הרב אין הדבר מתגשם בפועל. ואדרבה, בשעה שאנו רואים טומאה ופריצות בירושלים, הרי זה מעורר בנו צער גדול. ולכן אנחנו מזכירים שירושלים היא עיר ה'.

בעבר היתה ירושלים עיר של יראת שמים ועבודת ה', שכל מי שהתהלך שם השתנה לטובה. כמה טוב כשהיה לנו מקום כזה! וכמה חסרה לנו ירושלים הקדושה!

"ברחמים תשוב" - אנו מבקשים רחמים וחמלה, כיון שאנו זקוקים ביותר לישועת ה' שימשוך אותנו מעומק הטומאה שאנו שרויים בה.

